

Museum Lolland-Falster

Indsamling: Konkrete retningslinjer for Nyere Tid

Version: Maj 2015

Indsamlingen foretages af museumsinspektørerne for Nyere Tid. Andre ansatte som fx frontpersonale i butikker, håndværkere, arkivmedarbejdere eller registratorer må ikke indtage genstande. I forbindelse med henvendelser til museets øvrige personale, skal disse altid henvise til de ansvarlige inspektører og til museets genstandsgruppe.

Museumsinspektørerne og genstandsgruppen vurderer i samarbejde genstandenes proveniens, tilstand og betydning for Lolland-Falster set i sammenhæng med museets allerede kendte samling og de øvrige danske museers samlinger. Med udgangspunkt i den nationale og internationale kulturarv vurderes forholdet til egnens såvel særlige som repræsentative kulturhistoriske strømninger. Inspektørerne foretager en vægtet og repræsentativ indsamling af genstande inden for de forskellige forskningsområder. Afvejningen ligger i både at vægte og inkludere det karakteristiske, usædvanlige, typiske og sjældne, således at der ikke udelukkende indsamles typiske eller udelukkende sjældne genstande. Køb af genstande vil kun blive vægtet i ganske særlige tilfælde, i det omfang en genstand er central for et emnefelt.

Endelig foretages indsamlingen i forhold til museets overordnede strategi- og arbejdsplaner. Indsamlingen skal underbygge og supplere museets forsknings-, undersøgelses- og dokumentationsområder og fastlægges for en 4-årig periode med fast årlig opfølgning og revision i forbindelse med arbejdsplanerne.

For perioden 2009-2018 fokuserer Museum Lolland-Falster på digitalisering og omorganisering af museets eksisterende samlinger, hvorfor museets ressourcer til håndtering af ny accession begrænses. Museet aktive indsamling begrænses til allerede planlagte projekter.

Passiv indsamling minimeres og indtages kun i fald relevante genstande supplerer museets temasamlinger. Det gælder på områderne:

- De polske indvandrere og deres efterkommere: Museet indsamler genstande, der relaterer til de polske roearbejdere, der rejste til Danmark og i særdeleshed til Lolland-Falster. Indsamlingens fokus ligger på perioden fra slutningen af 1800-tallet til i dag.
- Sukkerroeindustrien: Området rummer både landbruget, arbejdsstyrken og industrien. Tidsmæssigt fokuseres på tiden fra 1870'erne til i dag.
- Dåbskjolesamlingen: Passiv indsamling omfatter kristentøj fra tiden før år 1900.
- Egnshistoriske dragter før år 1900: Museets dragtsamling, herunder nattrøjer, udbygges som en del af den eksisterende samling. Lollandske dragter er specielt efterspurgt.
- Fotos, billeder og tegninger, der dokumenterer by- og landskabsstrukturer samt udvikling i perioden 1536 til i dag.
- Ursamling: Der indsamles genstande der relaterer til Maribos tre tidligere urmagere: 1) Musenberg fra begyndelsen af 1700-tallet samt 2) Hans Wilhelm Kållund og 3) Hans Smith, der begge virkede i 1800-tallet.
- Herregårdslivet: Til belysning af herregårdslivets udvikling og virke på Lolland-Falster igennem historien hjemtages genstande, erindringer og billedmateriale idet omfang hjemtagningen supplerer eller nuancerer museets eksisterende samling. Museet hjemtager i den forbindelse genstande, der dokumenterer herregårdens sociokulturelle betydning og indflydelse på livet, landskabet og driften på Lolland-Falster frem til nutiden.
- Genstande med relation til familien Reventlow og Pederstrup i perioden 1700-1940 med særlig fokus på tiden under landboreformerne. Særlig vægtes genstande med relation til C.D.F. Reventlow, hans

familie samt til personkredsen bag reformarbejdet.

- Genstande der ud fra en lokal vinkel belyser og dokumenterer velfærdssamfundet med henblik på bl.a. demokrati, ligeberettigelse og rekreation.
- Museumshistorien: Specielt genstande, der relaterer til museets bygninger og viden herom.

Tilbydes museet passivt genstande eller samlinger, hvor viden om dette felt i nogen omfang vurderes relevant for museet prioriteres tid til en grundig dokumentation i form af billeder, interviews, skriftlige kilder m.m. så dokumentationen evt. kan erstatte selve genstandene som fortællingen om disse.

Andre genstande og deres bagvedliggende historie vil være så vigtige, at museet vælger at opprioritere dokumentationen og følgende opnormere genstandsfeltet til et egentligt forsknings- og/eller formidlingsprojekt.

I følge arbejdsplanen for 2015-18 ligger fokus for museets aktive indsamling inden for temaerne:

Fængslet - en Aktør Netværks Teoretisk undersøgelse

Museum Lolland-Falster har siden 2006 foretaget en videnskabsteoretisk undersøgelse af processen i forbindelse med opførelsen af et statsfængsel i Gundslev. Projektet kigger bag om måden, hvorpå vi forvalter vort demokrati. Der er indtil dags dato ikke indsamlet egentlige genstande i forbindelse med undersøgelserne. Genstandsindsamling vil kun blive prioriteret i mindre omfang.

Femern Bælt - Kulturarv på fugleflugt

I tilknytning til etableringen af en fast forbindelse over Femern Bælt til afløsning af den gamle "fugleflugtslinje" fokuseres på velfærdssamfundets infrastruktur på Lolland-Falster. I den forbindelse vil arbejde med projekter i relation heraf blive prioriteret inden for forskning, indsamling og formidling. I første omgang prioriterer museet indsamling af genstande, fotos, arkivalier og interviews, der belyser infrastrukturens historie på Lolland-Falster og over Femern Bælt herunder anlæggelsen af Rødbyhavn som havn for Rødby.

Livsudfoldelse og hverdagskultur i hovedbygningens stuer og sale ca. 1760-1830

Med afsæt i projekteringen af en kommende reovering af Reventlow-Museet Pederstrup og en opkvalificering af formidlingen i de faste udstillinger fokuserer museet på hverdagsinteraktionen i hovedbygningerne på de mindre og mellemstore lolland-falsterske herregårde med henblik på at formidle boligkulturen i perioden 1760-1830 med udgangspunkt i Pederstrup.

Museet indsamler derfor i relevant omfang særligt bohaver med særskilt relation til C.D.F. Reventlow og personkredsen om ham, Reventlow-slægten, Pederstrup og de lolland-falsterske herregårde. Det forudsætter at genstandene kan belyse ikke dækkede aspekter af periodens politiske og boligkulturelle herkomst samt miljøet omkring C.D.F. Reventlow.

Livet i udkanten og landdistrikternes dilemmaer - nutiden

I forbindelse med museets deltagelse i museernes udkantsnetværk arbejder museet aktivt med indsamlingsarbejde der har omdrejningspunkt i livet i udkanten og landdistrikternes dilemmaer i nutidigt perspektiv. Museet deltager i puljesamarbejdet i årene 2015-2018. I februar 2015 åbnede udkantsnetværket en vandrestilling med stramajbroderier i samarbejde med kunstneren Thomas Wolsing - en udstilling som ender på Lolland-Falster i efteråret 2016. Broderiernes motiver er forfaldne og nedrivningstruede ejendomme. Desuden arbejder netværket på et landsbyprojekt, hvor der fokuseres på landsbyerne og deres liv i perioden fra 1970 og frem til i dag. Museet regner med, at der foretages indsamlingsarbejde i forbindelse med netværkssamarbejdet og dets projekter.

Reformationsjubilæum - Luther 2017

Frem mod 31. oktober 2017 - 500-året for dagen, hvor Martin Luther opslog sine 95 teser på døren til slotskirken i Wittenberg - indgår MLF i et samarbejde om en tværfaglig markering af reformationsjubilæet med

arbejdsgruppen i Nykøbing Sogn og en række andre aktører. MLF's fokus vil være såvel en markering af reformationen som et fokus på den betydning reformationen har fået for samfundsudviklingen til og med i dag. Indsamling vil primært være nutidig, og sandsynligvis være i form af interviews og andre nutidige vidnesbyrd om reformationens indvirkning på hverdagslivet i dag.

Nummer 17

I forbindelse med at føre udstillingerne i Falsters Minder, som pt. tidsmæssigt når op til omkring anden verdenskrig, længere op i tiden, er et af ønskerne at lave et tværsnit af Nykøbing F. anno 2017 med et indsamlings- og dokumentationsprojekt, hvor alle der bor i nummer 17 i 4800 Nykøbing F. inviteres til at være med. Formålet er at portrættere borgere, virksomheder og andre, der bor i nummer 17. Indsamlingen af genstande tager udgangspunkt i de samtaler, der kommer til at finde sted, og vil afhænge af, om de interviewede har lyst til at donere genstande til museet. Derudover vil indsamlingen være fotos af samtlige ejendomme med nr. 17 og interviews med de deltagende. Det er tanken, at projektet munder ud i en udstilling og evt. en udgivelse i 2017.

Kriterier for indsamling på genstandsniveau

1. Tilhørsforhold til det enkelte satsningsområde

Indsamlingen skal være målrettet omkring det enkelte forskningsområde samt have central relevans herfor. Det kan være på fx funktionelt og/eller mentalt niveau. Genstandene kan både være unikke eller repræsentative i forhold til satsningsområdet. Det vigtige for det enkelte satsningsområde er genstandens brugsmekanismer samt dens betydning for fx giver og brugere i social og mental forstand. I forskningsprojekter kan eksempelvis mange forskelligartede kilder fortælle om en enkeltgenstands betydning i de enkelte fortællinger. Det vil være væsentligt at få indsamlet disse centrale genstande (eks. lokum - Femø kvindelejr - som både beskrives på funktionelt, socialt og mentalt plan i kilderne). Dermed er det også sagt, at museet vægter symbolgenstande, der repræsenterer helheden frem for at indtage større samlede helheder som fx interiørs.

Når der indsamles kan der spørges ind til om genstanden giver en merviden om funktion, formål og sær egenhed? Om genstanden vækker sansemæssige oplevelser fx via hørelse, syn, føling og lugtesans? Om den illustrerer kulturel, social og/eller økonomisk forandring eller bevarer særlige funktioner? Endelig kan man spørge om genstanden inspirerer og fastholder en særlig interesse for emneområdet.

På det praktiske plan skal der i forbindelse med indsamling på det enkelte satsningsområde udarbejdes en indsamlingsplan. Dvs. en plan hvor det beskrives, hvordan indsamlingen skal foregå eksempelvis gennem interviews, efterlysning i pressen, udstillingsrettet og det skal præciseres, hvilke genstande der er væsentlige/ønskelige inden for de enkelte områder, samt i hvilket tidsperspektiv indsamlingen skal foregå. Således at museet undgår blot at indtage, hvad man tilfældigvis bliver budt af giver.

Indtaget skal begrundes fagligt. Den faglige begrundelse for indtaget indskrives i Regi-sagen.

2. Proveniens

Udover tilknytningen til satsningsområde skal proveniensen være i orden. Først og fremmest skal genstandene have en eller anden form for tilknytning til Lolland-Falster. Dernæst skal genstandens "livshistorie" kunne dokumenteres, da genstandene er udgangspunkt for indsamling af informationer om de mennesker, der har produceret, benyttet eller ejet dem. Genstandene skal kunne fortælle om det levede liv.

Viden om genstandene oparbejdes bl.a. gennem interviews, arkivalie- og litteraturstudier. Museet vægter i højere grad at indtage en genstand med god proveniens end hensynet til dubletter i samlingen. Således kan der sagtens findes ens genstande i museumssamlingen, de har dog hver deres særlige historie.

Med det i mente, anerkender museet dog, at der vil opstå tilfælde, hvor museet vil støde på genstande, der er centrale inden for forskningsområdet, men som har en ringere proveniens. Det vurderes i hver enkelt tilfælde om disse genstande indtages.

3. Genstandenes udsagnsværdi

I erkendelse af, at museerne ikke kan indsamle alle kulturhistoriske genstande, arbejder museet med at vægte genstandenes karakter i forhold til selve det forskningsmæssige emnefelt. Inden for forskningsfeltet vil nogle genstande være unikke, andre repræsentative /typiske og andre igen sjældne, smukke, grimme osv. Fælles for dem alle er, at de på forskellig vis afspejler og er en del af kulturhistorien. Målet for museets indsamling er at favne mange forskellige typer genstande inden for det enkelte emnefelt afhængigt af den forskningsmæssige problemstilling.

4. Tilhørsforhold til samlingen og den nationale kulturarv

Genstandenes historie og deres centrale karakter i forhold til emnefeltet vægtes højere end generel repræsentation i museets egen samling eller i den nationale genstandssamling.

I relation til det enkelte satsningsområde, vil tilhørsforholdet, til museets egen samling og evt. til den nationale genstandssamling, dog have større betydning i de tilfælde, hvor genstandstypen ikke allerede findes i samlingen/samlingerne.

Inden for enkelte emnefelter vil konsekvens og kontinuitet i samlingen prioriteres højt. Det gælder fx den passive indsamling til museets polske samling. Ved at udbygge denne samling vil museet over et langt tidsperspektiv kunne dokumentere og forske i emnets historiske forløb.

5. Stand

Genstandenes bevaringstilstand vægtes også som et væsentligt kriterium. Dvs. at indsamlede genstande skal være i god stand. Ved konsultation af museets konservator vil der undtagelsesvis kunne indtages genstande i ringere stand, i fald de er centrale for det emnemæssige satsningsområde. Museet prioriterer dog i højere grad at dokumentere centrale men dårligt bevarede genstande omhyggeligt frem for at hjemtage dem i stedet.